

ФИНАНСОВА ГРАМОТНОСТ

Септември 2026

Паспорт и методология на изследването

Реализация на изследването: „Тренд“

Възложител: ОББ Асет Мениджмънт и Finance Academy

Обем на извадката: 1000 ефективни интервюта с респонденти на възраст 18+ г.

Представителност: За пълнолетното население на страната

Метод на регистрация: Пряко стандартизирано интервю „лице в лице“

Период на провеждане: 10–16 септември 2026 г.

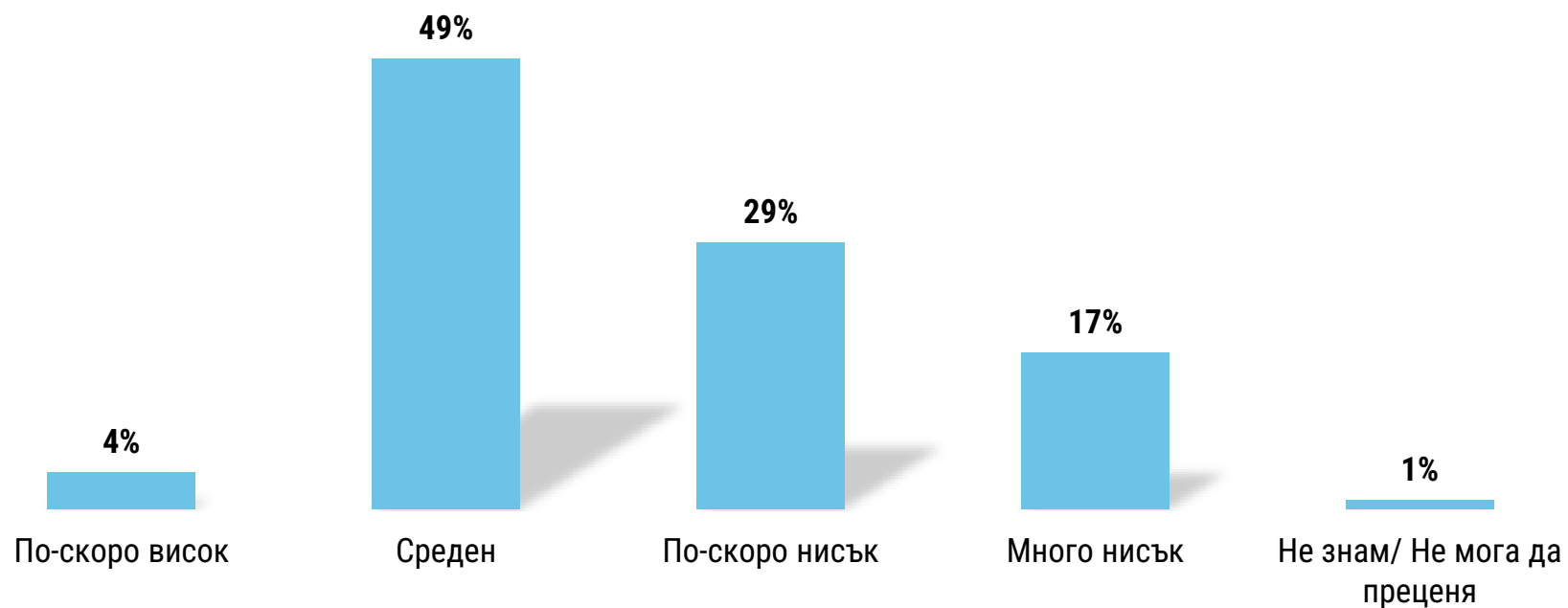
Максимално допустима стохастична грешка: $\pm 3.1\%$

Как бихте оценили Вашия личен стандарт на живот?

Въпрос с предварително зададени опции

Един отговор

База: 1000 респондента

Стандарт на живот

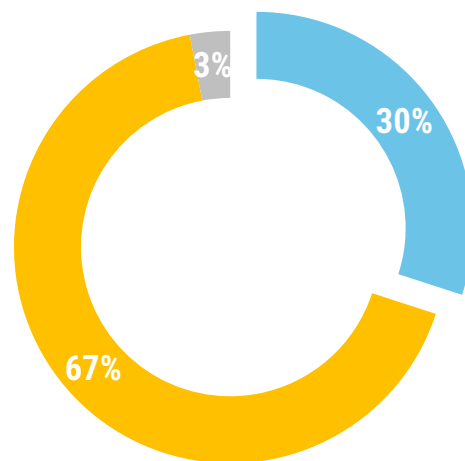
- Близко половината от българите (49%) определят жизнения си стандарт като среден. Делът на посочилите този отговор е по-висок при хората до 60 г. При респондентите над 60 г. той остава значително под средния.
- Общо 46% определят стандарта си като нисък или много нисък. Това важи за около две трети от хората между 60 и 70 г. и над три четвърти от тези над 70 г.
- Едва 4% определят стандартът си като по-скоро висок, а делът на посочилите отговора „много висок“ остава под 1%.

Вие лично спестявате ли
или не спестявате пари?

Спонтанен отговор

Един отговор

База: 1000 респондента

■ Спестявам

■ Не спестявам

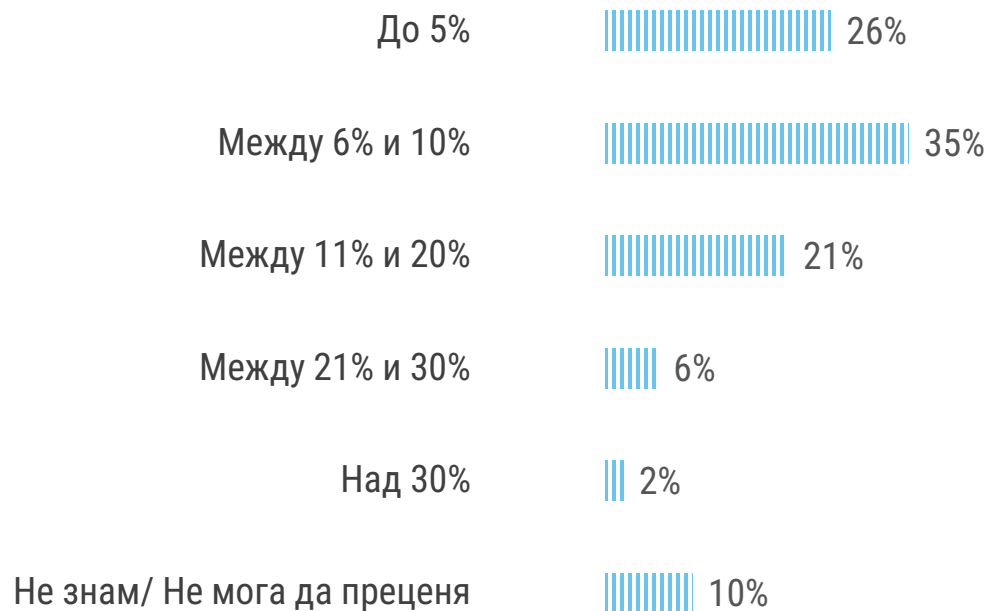
■ Не знам/ Не мога да преценя

Каква част от Вашия личен месечен доход обикновено спестявате?

Въпрос с предварително зададени опции

Един отговор

База: 303 респондента
Спестяващи

Нагласи към спестяването

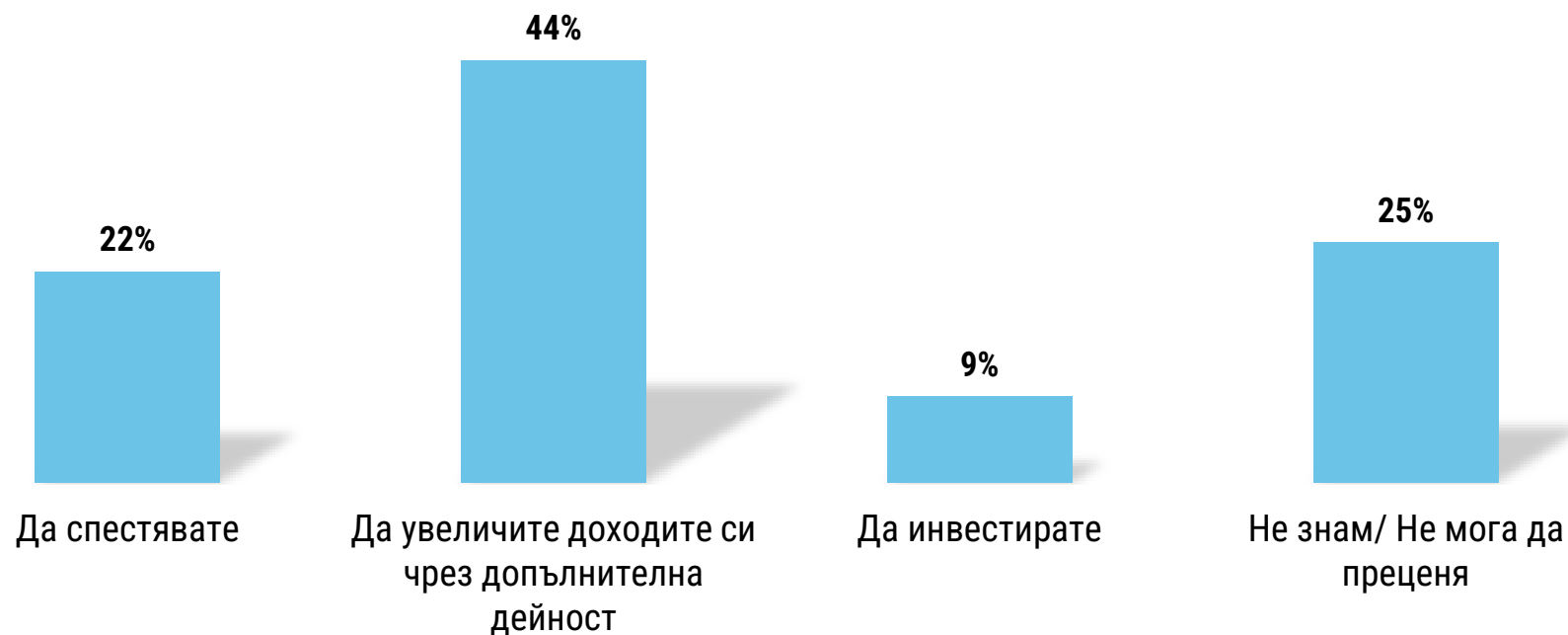
- Трима от десет българи спестяват пари (30%). Делът е по-висок сред мъжете в сравнение с жените.
- Сред най-младите – хората под 30 г. – делът на спестяващите е около два пъти по-нисък от средния за страната.
- Сред висшистите делът на спестяващите е значително по-висок и достига близо половината. Склонността към спестяване нараства и с увеличаването на дохода, като при хората с личен доход над 1000 евро делът на спестяващите вече е над средния за страната.
- Сред хората, които заделят средства, преобладават сравнително умерените нива – 61% заделят до 10% от личния си месечен доход, а още 21% спестяват между 11% и 20%. Делът на хората, които успяват да отделят над една пета от дохода си, е значително по-малък – 8%.

Според Вас лично кое от следните би имало най-голям положителен ефект върху стандарта Ви на живот в бъдеще?

Въпрос с предварително зададени опции

Един отговор

База: 1000 респондента

Подобряване на стандарта

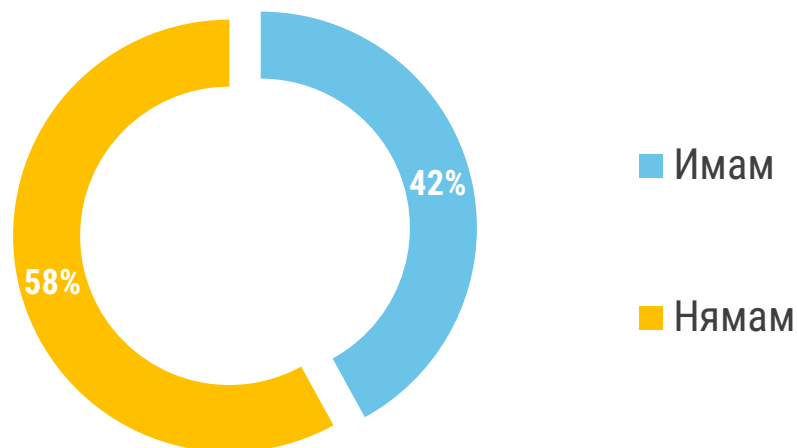
- Очакванията за подобряване на жизнения стандарт са свързани в значително по-голяма степен с възможността за генериране на допълнителен доход, отколкото със спестяване или инвестиране на наличните средства.
- 44% виждат възможността да увеличат доходите си чрез допълнителна дейност като фактор с най-силен положителен ефект върху бъдещия им стандарт на живот. Опцията се посочва по-често от средното при хората под 60 г.
- Спестяването се посочва като възможност за подобряване на стандарта от над една пета като делът на посочванията се увеличава с възрастта. Сред хората над 70 г. спестяването се посочва на първо място като вариант за подобряване на стандарта.
- Приблизително един от десет души вижда инвестирането като способ за повишаване на жизнения стандарт.

Вие лично имате ли или
нямате заделени средства,
които да използвате при
непредвидени ситуации –
например загуба на работа,
инцидент или заболяване
(т.нар. аварийен фонд)?

Въпрос с предварително
зададени опции

Един отговор

База: 1000 респондента

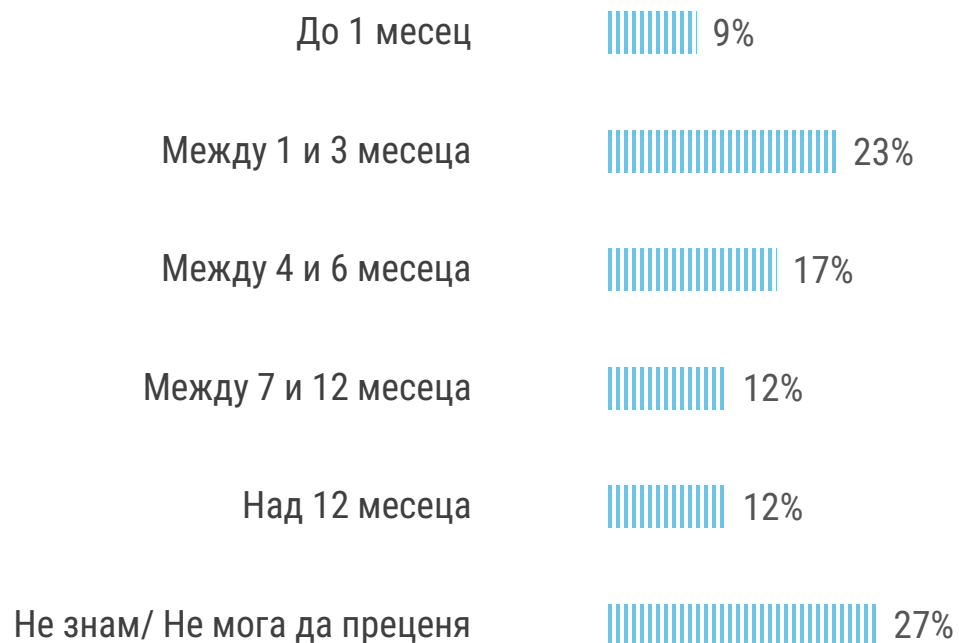

Според Вас лично за какъв период от време биха Ви стигнали тези заделени средства?

Въпрос с предварително зададени опции

Един отговор

База: 423 респондента
със заделени средства

Наличие на спестени средства

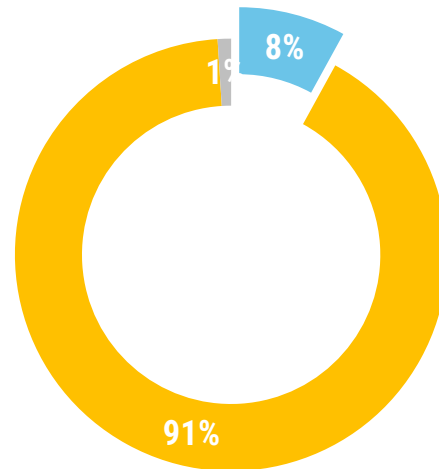
- Приблизително четирима от десет българи (42%) разполагат със заделени средства. Делът остава двойно по-нисък сред групата на най-младите до 30-годишна възраст.
- Съществено влияние оказват образованието и доходите. Докато сред висшистите шест от десет души разполагат със заделени средства, то сред най-ниско образованите остава приблизително три пъти по-нисък. Делът на хората със заделени средства нараства с нивото на разполагаемия личен месечен доход.
- Въпреки че 42% от българите посочват, че имат заделени средства за непредвидени ситуации, този финансов резерв често би стигнал за сравнително кратък период. Близко една трета от тях (32%) оценяват, че спестяванията им биха покрили разходите им за не повече от три месеца, а едва една четвърт разполагат с буфер за повече от шест месеца.

Вие лично инвестирате ли или не инвестирате?

Въпрос с предварително
зададени опции

Един отговор

База: 1000 респондента

■ Инвестирам

■ Не инвестирам

■ Не знам/ Не мога да преценя

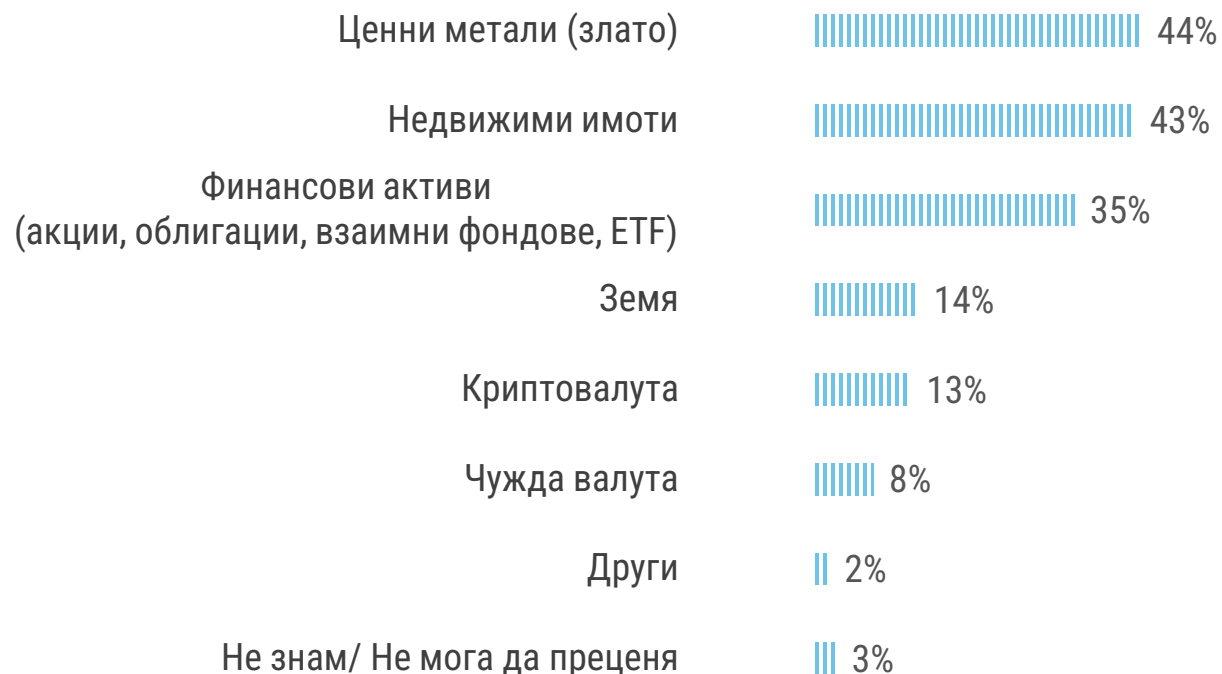
- Инвестирането остава слабо разпространено – едва 8% от българите споделят за подобна практика. Делът остава значително по-нисък от този на спестяващите, което показва, че дори сред хората, които имат възможност да отделят част от доходите си, инвестирането все още не е обичайна практика.
- То е по-характерно за висшистите и хората с по-високи доходи – особено при личен месечен доход над 1000 евро. Наблюдава се и възрастова специфика – практиката е по-разпространена сред хората в активна възраст между 30 и 60 г.

Вие лично в кои от следните активи инвестирате?

Въпрос с предварително зададени опции

Повече от един отговор

База: 75 респондента
Инвестиращи

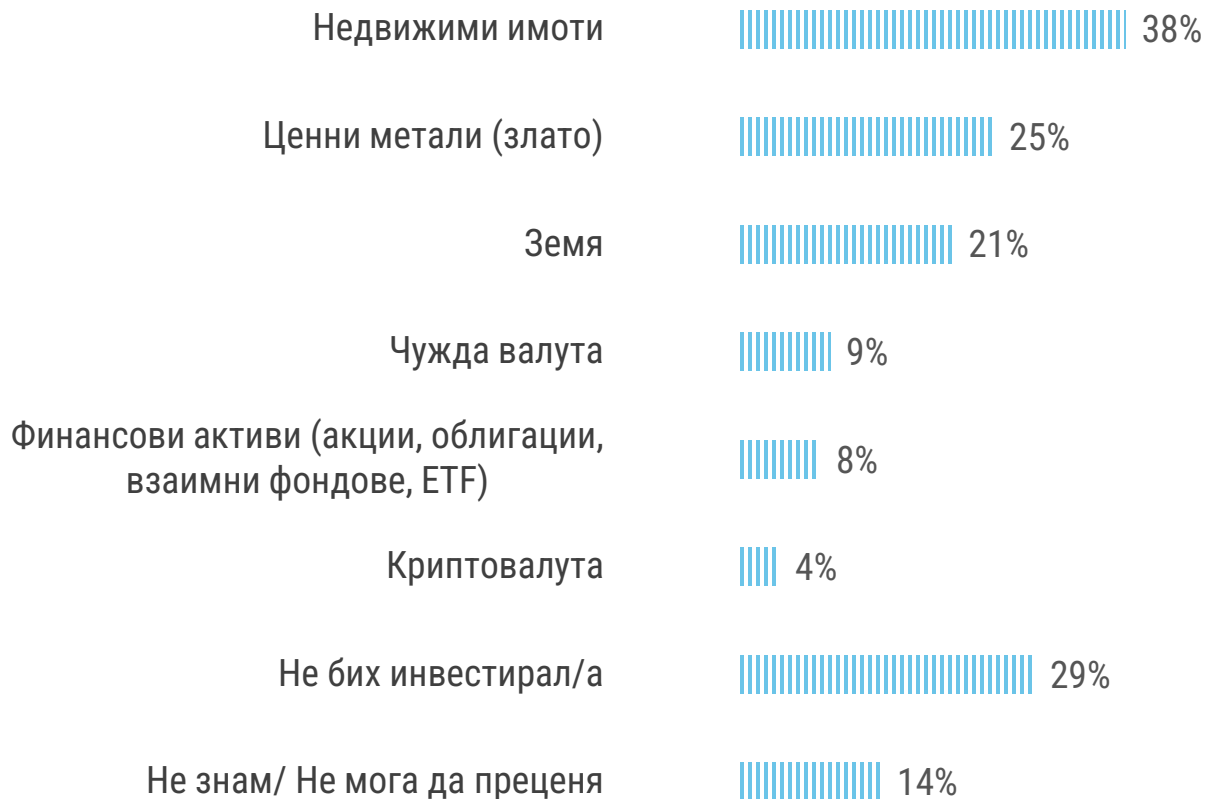
- Сред инвестиционните активи се открояват златото, както и недвижимите имоти – традиционно утвърдени в българското общество като сигурна форма на инвестиция. Наред с тях видимо място заемат и финансовите активи – акции, облигации, взаимни фондове и ETF. Все пак следва да се има предвид, че базата на инвестиращите е малка, поради което резултатите имат по-скоро ориентировъчен характер.

Ако имате възможност да инвестирате, Вие лично в кои от следните активи бихте предпочели да го направите?

Въпрос с предварително зададени опции

Повече от един отговор

База: 925 респондента, които не инвестират

Нагласи към инвестирането

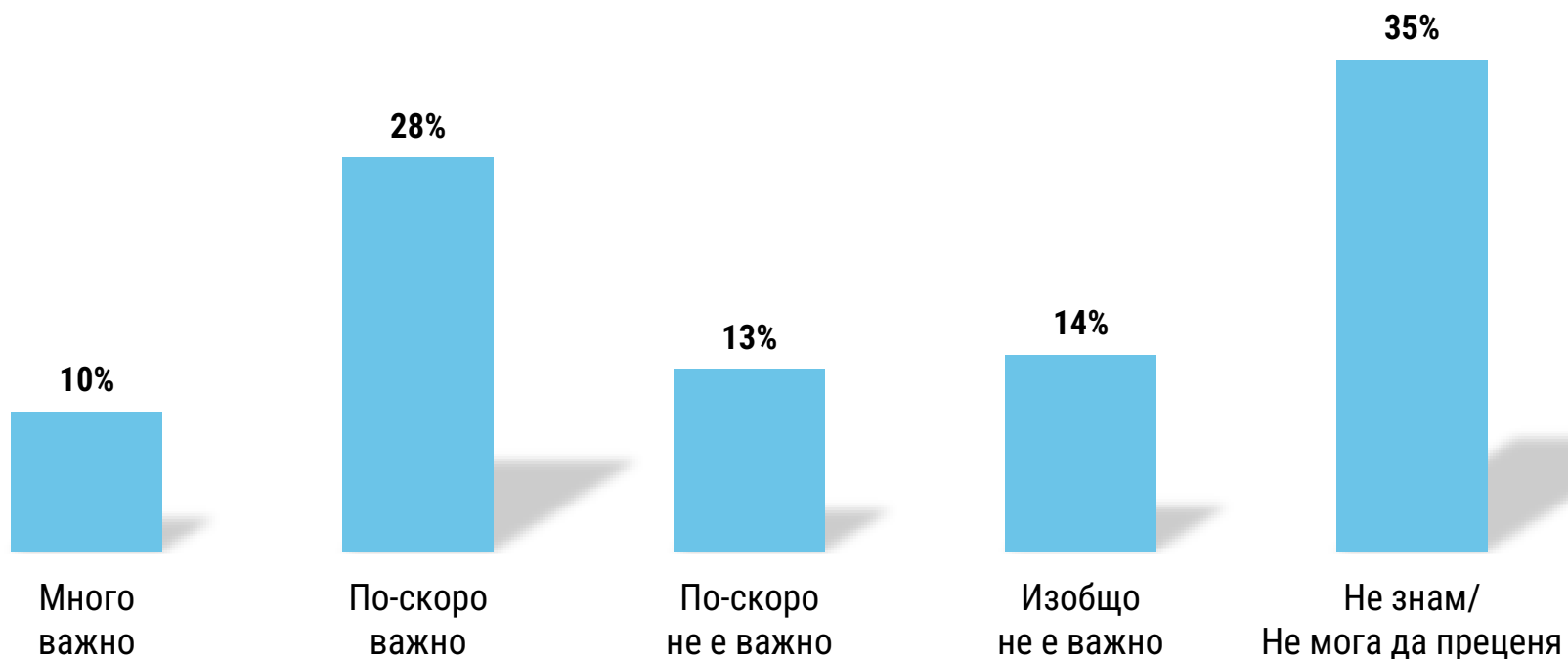
- При хипотетично наличие на възможност за инвестиране недвижимите имоти се открояват като най-предпочитан актив, посочен на първо място сред всички демографски групи.
- След тях се нареждат ценните метали (златото), както и земята, което показва ясно предпочитание към по-традиционни и материални форми на инвестиция. Значително по-назад остават чуждата валута и финансовите активи като акции, облигации, взаимни фондове и ETF.
- Следва да се отбележи, че близо трима от десет души (29%) посочват, че дори и да имат възможност, не биха инвестирали. Това показва, че ограниченото разпространение на инвестирането не се дължи единствено на липсата на свободен финансов ресурс, а е свързано и с по-обща нагласа към инвестиционното поведение. Вероятно значение имат и фактори като недостатъчна информираност, по-ниска склонност към риск и предпочитание към по-познати и традиционни форми за съхраняване на средства.

Ако решите да инвестирате във
взаимен фонд (в който средствата Ви
се обединяват с тези на други хора и
се управляват от специалисти),
доколко важно за Вас би било фондът
да инвестира в компании, които
спазват екологични и социални
стандарти?

Въпрос с предварително
зададени опции

Един отговор

База: 1000 респондента

Нагласи към инвестирането във взаимен фонд

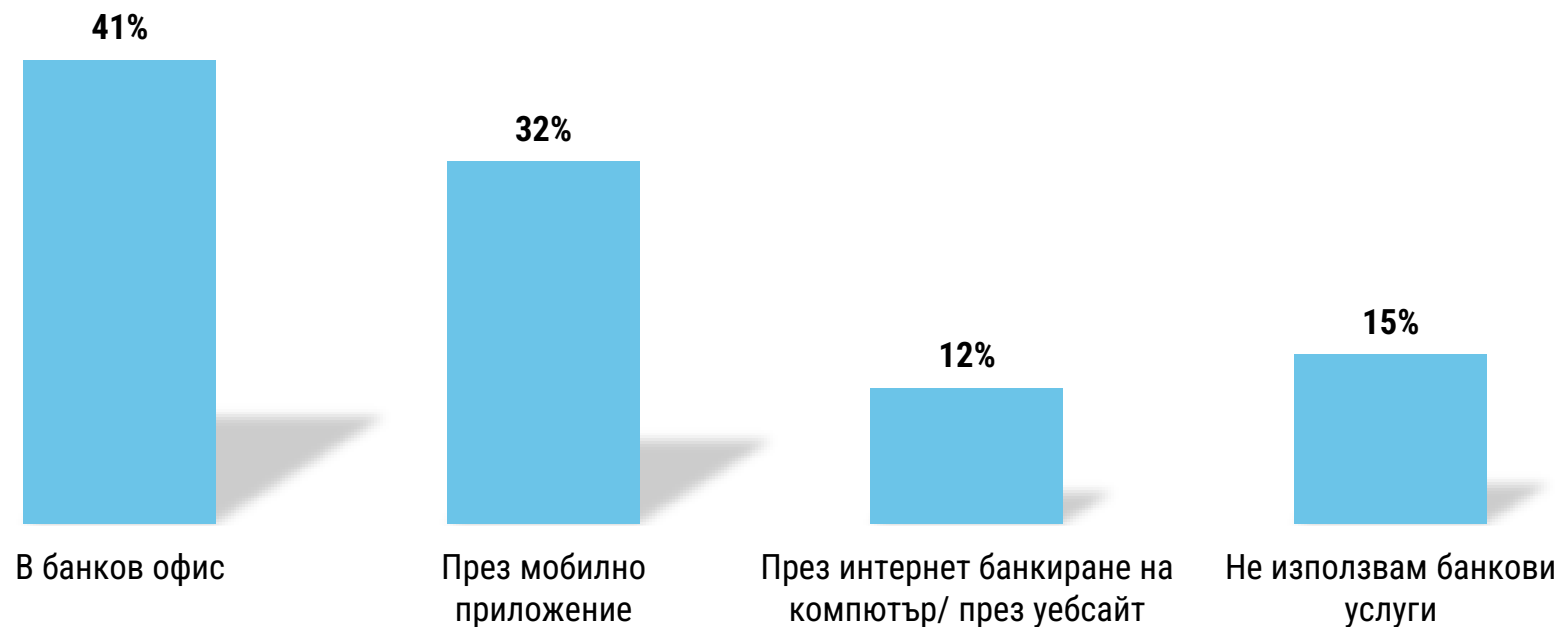
- Екологичните и социалните стандарти биха имали значение за част от българите при избор на взаимен фонд – 38% ги определят като важни. При интерпретацията обаче следва да се има предвид, че темата носи известен елемент на „престижност“ и е възможно значението на този фактор да е завишено.
- Допълнително високият дял на хората без формирано мнение (35%) вероятно отразява и сравнително сложния и абстрактен характер на темата за широката публика. Това посочват на половината от хората над 70 г., както и над половината от тези с основно и по-ниско образование.

**Вие лично по какъв начин
най-често използвате
банкови услуги?**

Въпрос с предварително
зададени опции

Един отговор

База: 1000 респондента

Използване на банкови услуги

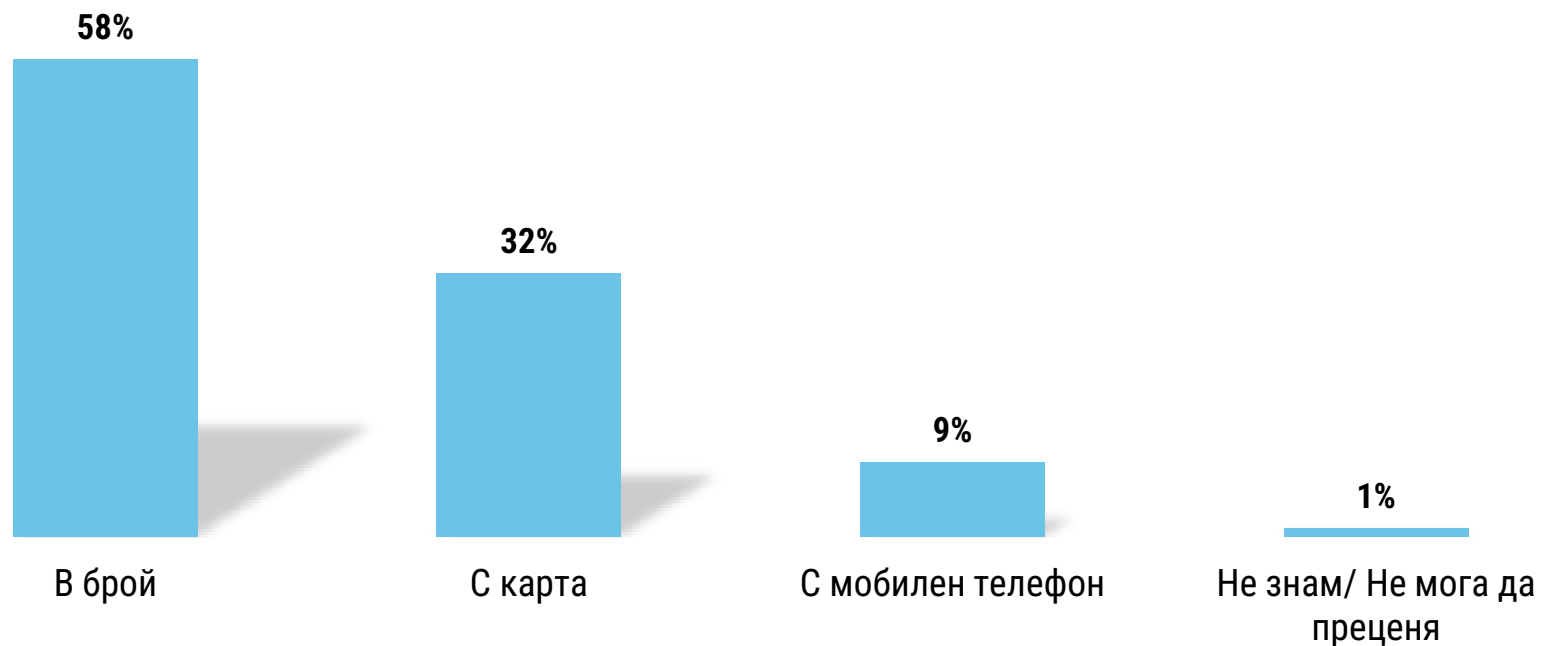
- Банковият офис остава най-често използваният канал сред населението като цяло (41%). Значението му е сравнително слабо сред най-младите, но нараства отчетливо с възрастта и достига до около две трети сред хората над 60 години.
- Мобилното банкиране е водещият начин за използване на банкови услуги сред хората под 40 години. Във възрастовата група 40–49 г. то вече се използва почти наравно с банковия офис, а след 50-годишна възраст постепенно отстъпва място на обслужването на място. Сред хората над 70 години практически не се използва.
- Столицата се отличава с различен модел на използване на банкови услуги – там мобилното банкиране е най-разпространеният канал, докато в останалите типове населени места водещ остава банковият офис. Това вероятно е свързано както с по-младия профил на населението, така и с по-широкото използване на дигитални услуги в столицата.

Вие лично по какъв начин най-често се разплащате?

Въпрос с предварително
зададени опции

Един отговор

База: 1000 респондента

Форми на разплащане

- Плащането в брой остава водещо (58%), но зад този резултат стоят отчетливи поколенчески различия. Сред хората под 40 години безкасовите форми на разплащане имат значително присъствие и, взети заедно, изпреварват плащането в брой. Сред хората под 30 г. около една трета се разплащат основно с карта, а близо една четвърт – с мобилен телефон. При 30–39-годишните картата вече е водещият начин на разплащане – използва се от близо половината, а около една пета плащат основно с мобилен телефон.
- Начинът на разплащане е ясно свързан и с образованието. При висшистите плащанията с карта и телефон взети заедно изпреварват плащането в брой, докато сред хората с основно или по-ниско образование кешовите плащания са почти безалтернативни.
- Подобен контраст се наблюдава и според типа населено място – в София безкасовите плащания вече са по-разпространени от плащането в брой, докато в малките градове и селата парите в брой остават категорично водещи.

Основни изводи

- Спестяването остава ограничено не само като обхват, но и като размер. Едва трима от десет българи успяват да заделят средства, а дори сред тях в повечето случаи става дума за сравнително малка част от месечния доход.
- Подобряването на жизнения стандарт се свързва преди всичко с възможността за увеличаване на доходите, а не с по-активно управление на вече наличните средства. Спестяването има по-ограничена роля и придобива по-голямо значение с напредването на възрастта, докато инвестирането остава периферно като стратегия за повишаване на стандарта.
- Финансовият буфер – т.нар. „бели пари за черни дни“ – остава ограничен както като обхват, така и като устойчивост. Значителна част от хората изобщо не разполагат със заделени средства, а при много от тези, които имат резерв, той би стигнал само за сравнително кратък период.

Основни изводи

- Инвестирането остава слабо разпространено и все още не е утвърдена част от масовото финансово поведение. Предпочитанията са насочени основно към по-познати и традиционни активи като недвижими имоти и злато. Данните подсказват, че бариерите пред инвестирането са свързани не само с наличието на свободни средства, но и с нагласите и познанията за инвестирането.
- Дигитализацията на банковите услуги и разплащанията напредва, но остава силно неравномерна между различните групи. Мобилното банкиране и безкасовите плащания са значително по-характерни за младите, по-образованите и жителите на столицата, докато при по-възрастните и в по-малките населени места банковият офис и плащането в брой запазват водеща роля.

Адрес: ул. "Николай Хайтов" № 2Г, ет. 2, офис 2
1113 София

Телефон: +359 886 31 76 73

Имейл адрес: office@rctrend.bg

Сайт: www.rctrend.bg